



Stále se
radujte,
v modlitbách
neustávejte

1Te 5,16

živá!
SLOVA

4 1989

ročník XXI

Lietajúce perie

Slová pletichára sú ako lahôdky a zostupujú do vnútorností života. Keď neni dreva, zhasne oheň a keď niet pletichára, utichne svár. Pomlúvač túľajúci sa odkrýva tajomstvo, ale človek verného ducha zakrýva vec.

(Príslovia 18,8; 26,20; 11,13)

Možno ste už počuli príbeh o mladom mužovi, ktorý rozšíril o staršom bratovi nepravdivé veci. Spôsobil tým vela neprijemnosti v zbere. Neskôr sa ospravednil a poprosil brata o odpustenie. Starý brat prijal podávanú ruku, ale chcel mladého brata poučiť. Vzal pod pazuchu podušku a spolu vyšli na blízky vrch. Vietor silno fúkal, strapil im vlasy a strhával z nich kabáty. Potom starý muž prikázal mladému, aby podušku roztrhol a perie rozsypal. Mladý brat bol sice zmätený, vedel, čo to znamená, ale poslúchol. Vietor vŕil perím nad ich hlavami a unášol ho široko-ďaleko. Neskôr perie popadalo na chodníky, ploty, na trávu a stromky dedinky, ktorá ležala pod kopcom.

„A teraz,“ povedal starý brat, „pozbieraj všetko to perie a natlač ho späť do podušky.“ „Všetko?“ „Všetko!“ „To predsa nie je možné!“

Objímajúc ramena mladého brata, starý muž milo povedal: „Pravdaže, ja ti odpúštam a aj zabúdam. Chcel som tí však pre tvoje poučenie ukázať, ako je to s rozširovanou klebetou.“

prel. dp

V pokore
majte jedni
druhých
za
vyšších
od seba
FIL. 2,3

ŽIVÁ SLOVA vydávají Kresťanské sbory v ČSSR v Ústredním cirkevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Ing. Jan Ostrolucký s redakční radou. Adresa redakce: 701 00 Ostrava 1, Fifejdy II, Lechnerwiczova 5/2839. — Vychází šestkrát ročně. Předplatné na celý rok 30,— Kčs. — Administrace časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšířuje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p. Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snížený poplatek za dopravu novin povolen SmRS Ostrava, č. j. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohľadací pošta Vsetín 1. — Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

BIBLICKÉ MYSLENIE

Na každom kroku sa dnes stretávame s výzvami, že je treba inak myslieť, myslieť podľa pravidiel efektívnosti a kvality. Treba myslieť rozumne i modernie. Už v prvom tohoročnom čísle nášho časopisu bola úvaha, ako myslieť inak, podľa Písma, pokiaľ ide o kresťanov. Nepoviešme nič nové, keď si aj dnes pomôžeme výzvou: Myslime biblicky! Nie je možné zahrnúť do našej úvahy všetky miesta Písma, kde je zmienka o myslení a tak sa spolu pozrieme aspoň na niektoré, azda najpodstatnejšie.

Apoštol Pavol píše veriacim do Filipov: „Lebo nech je také zmýšľanie vo vás, aké bolo aj v Kristu Ježišovi“ (F 2,5). ... Ak teda máme biblicky myslieť, musí sa naša mysel podobat Kristovej mysi. Je to vôbec možné? Ved On je Boh a my len slabí ľudia! V ďalších veršoch však apoštol vysvetluje, v čom sa má naša mysel podobat mysi Kristovej:

— Predovšetkým je to **sebazmarenie** (v. 7). Kristovská mysel je postavená na sebazmare, na sebazapieraní. To je aj cesta pšeničného zrna. Ak ono nezomrie, zostane bez úžitku. Ale ak v zemi akoby zomrie, priniesie mnohý úžitok. Je to zdanlivé protirečenie, duchovný paradox, ktorý, žiaľ, mnohí kresťania nepochopili. Budujú na vlastnom „ja“ a prehľávajú ... Chceme myslieť Kristovsky? Nuž, zapríme seba a nasledujme svojho Pána na tejto ceste.

— Pán Ježiš prijal podobu služby, slúžil Otcovi, slúžil nám a ešte aj dnes slúži, ako Spasiteľ a Veľkňaz. Naša mysel tiež musí mať miesto pre **službu**. To nie je len služba Božím Slovom v zhromaždení, to je služba rodine, deťom, susedom, kolegom. Služba každého druhu, aj tá nepopulárna, či menej-cenná. Nevyhýbajme sa jej, ak chceme myslieť biblicky.

— Napokon Pán Ježiš sa ponížil, stanúc sa poslušným až po smrť, a to po smrť križa (v. 8). Pokora a poslušnosť. To sú typické znaky Kristovej mysi. Ako ďaleko sme od takého zmýšľania! Neradi sa ponížujeme, neradi poslúchame. Biblické myslenie je však také, ako ho demonštroval Pán. Nemáme teda na výber. Ak chceme Jeho mysel, potom aj pokoru a poslušnosť, až do ukrižovania vlastného starého človeka.

Nezabúdaj, že Boží Syn
k blahu iných v svete žil,
pokorou a poslušnosťou
svojho Otca oslávil.

Podľa R 8,6 je mysel tela a mysel Ducha. Tá prvá znamená smrť, tá druhá život. Naviac v R 8,7 je napísané, že mysel tela je nepriateľstvom proti Bohu. Nemyslime však často telesne, nemyslime často na zemské veci (F 3,19)? Ak chceme naozaj žiť, musíme myslieť predovšetkým duchovne.

Apoštol Jakob hovorí o mužovi dvojakej mysi, ktorý je nestály na všetkých svojich cestách (Jk 1,8). Biblické myslenie je jednoznačné. Nie raz myslieť podľa Krista a hned nato podľa Satana a sveta.

— Ďalej sa Jakob pýta: „Je niekto **veselej myslie?** Nech spieva žalmy (Jk 5,13). Najmä mladí kresťania mávajú často veselú mysel. Je to prirodzené i pekné. Nech sa ona vyjadruje biblicky, spevom duchovných piesní.

Kresťan má mysel na to, čo je here, kde je Otec a Pán Ježiš, kde sú naši drahí (Ko 3,2), kresťanova mysel máť čistá (2Pt 3,1) a kresťan má mať jednu mysel s Kristom i s tým, ktorí žijú duchovne (F 2,2).

To sú niektoré znaky biblického myslenia. Osvojme si ho.

jk

VLÁDA NAD SLOVY

Kdo vládne nad svou myslí, ten je takévládcem nad svými slovy: je pánum svého jazyka. To je samozřejmý důsledek, poněvadž jazyk je nástrojem našeho myšlení. Přece však je potřebí uvažovat ještě zvlášť o vládě nad slovy, poněvadž svým jazykem vyjadřujeme nikoli jen své myšlenky rázu duchovného mravního, myšlenky christocentrické, nýbrž i myšlenky, jimiž jsme nuceni odpovídat na jednání a myšlení jiných lidí, kteří jsou mnohdy zlá, převrácení a o nich nejednou platí slovo Pisma: „Hrob otevřený je hrdlo jejich, jazyky svými lstimy mluvili, jed litých hadů pod rty jejich. Kterýchžto ústa plna jsou zlořečení a hořkosti“ (R 3,13-14). Takovi lidé na nás nejednou vychrlí svou dravě hrubost, hněvivost, mravní porušnost, takže máme vskutku dojem, jako by na nás z otevřeného hrobu zavala mrtvolná hniloba. Jak odpovídat, abychom se chovali opravdu jako lidé, kteří vládnou svým slovům? Tuto otázku je nutno nyní řešit, abychom měli všeobecně jasno o tom, co je sebeovládání.

SLOVO JE KRÁLOVSKÉ ŽEZLO ČLOVĚKA

Kdo doveďe ovládat jazyk, aby vždy mluvil to, co je potřebné ve smyslu pravé moudrosti, ten dostoupil vžebec vrcholu mravní dokonalosti. Vždyt lidské slovo je královské žezlo člověka. Bůh dal člověku dar řeči, aby mohl slovem myšleným i mluveným vyjadřo-

vat bezprostředně svou lidskou podstatu. Jako nejvnitřnější podstata Boží bytosti — její pravda a láska — se zjevuje v Kristu, jenž je živé tvůrce Slovo Boží, Světlo ze Světla, Bůh z Boha, tak se i bytostná podstata lidská projevuje ve slově: Jaký člověk, takové je i jeho slovo. Je možno říci, že si slovo zachovalo i u člověka, jenž promarnil život věčný a stal se ubohým smrtelníkem, něco ze své královské důstojnosti. Skrze slovo svých tvořivých geniů a vynikajících vědců oděvzdává generace generaci všechny kulturní poklady vědění a poznání.

SLOVO MŮŽE BÝT I NÁSTROJEM SMRTI

A přece, jak odmocněné je slovo smrtelného člověka! Jak suchopárné, mlhavé a zakuklené je často slovo i největšího učence! Jak rychle stárne a umírá i „nesmrtné“ slovo básnické! A nadto: kolik mravní býdy a zkázy nese v sobě slovo člověka! Často se setkáváme s takovým slovem a nejedno z nich najde úrodnou půdu v našem srdci. A z nás samých někdy vychází takové porušené slovo. Proto je naděje potřebí, abychom věděli, co je opravdová vláda nad slovem.

JAK MŮŽEME BÝT PÁNY SVÉHO SLOVA

Chceme-li být opravdu pány nad slovem vycházejícím z našich úst, musí být Kristus, Boží Moudrost, pánum nad našim srdcem. Jen On sám nás může naučit správně hodnotit, co je potřebné říci a co není potřebné. I když ne-mluvíme o věcech duchovně mravních, nýbrž o věcech nejvšechnějších, a když odpovídáme lidem na slova zlá a zkáza, musí to být Kristova moudrost, která nám dá v pravý čas pravé slovo. A jestliže Kristus opravdu skrze víru přebývá v našem srdci a vládne naši myslí, pak odlesk Jeho slávy musí padnout i na slovo nejvšechnější, když kupř. mluvíme o své každodenní práci a podobně. O tom, jaké je to slovo, když je ovládá Pán Ježíš — Moudrost, píše ve své epištolě Jakub: „Moudrost, kteráž jest shury, nejprve zajisté je čistotná, potom pokojná, mírná, povolná, plná milosrdenství a ovoce dobrého, bez rozsuzování a bez pokrytí“ (Jk 3,17).

SLOVO OVLÁDNUTÉ JE ČISTÉ

Slovo člověka, který ovládá svůj jazyk, je ČISTÉ: z jeho úst nevyjde žádná necudnost, žádná dvojsmyslné žerty, žádná oplzlost, hrubost a sprostota. Jeho slovo není výrazem žádné dušné erotiky, která se uchyluje do dráždivého soumraku a nesnesné plnou záři denního světla. Je to slovo, které může kdykoli zaznít ve veřejnosti a za které se nemusí nikdo rdít studem. Je to slovo, které obстоje před přísnou kritikou všech čestných a slušných lidí v přítomnosti i v daleké budoucnosti.

SLOVO OVLÁDNUTÉ JE POKOJNÉ

Slovo člověka, který ovládá svůj jazyk, je POKOJNÉ. Není to slovo pýchy, která rozdmýchuje sváry urážením lidí, hrubými a povýšenými odsudky, nýbrž slovo, které vždy radí ku pokoji, snáší se nedotýkat se kořene hořkosti a vůbec všeho, co lidí popouzí k hněvu, nýbrž naopak probouzí v lidech city kladné. I když je nutno vytknout chybou, čini se to, pokud možno, neosobně, jemně a bez ponížování osoby člověka.

SLOVO OVLÁDNUTÉ JE MÍRNÉ

Slovo člověka, který ovládá svůj jazyk, je MÍRNÉ. Žádná podrážděnost, hněvivost, roztřpenost, hořkost, jedovatost je nezakali. Takový člověk neztráci nervy, neztráci kontrolu nad sebou, nevybuchne, nerozčíluje se, volí spíš mírnější výraz nežli silnější, zahovává klid. A to je velmi důležité. Už staří Egypťané moudře radili:

„Nekřič na toho, kdo tě uráží, a neodplácej mu, je odpověden sám za sebe“
(z nauky Amenemopovy).

Vládnout svému slovu v mírnosti znamená klidně mlčet nebo mírně a věcně se hájit, když jsi pomluván. V té chvíli si je nutno uvědomit, že žijeme na svém účet a že naše dobré svědomí je vyšší mravní a soudní instance než úsudky lidské, vybudovalé často na klamném zevním zdání a na falešných představách. Je nutno si stále uvědomovat, že by to šlo na nás účet, kdybychom urážku spláceli urážkou a bez ohledu hrubost bezohlednou hrubos-

tí, že však všechny klepy, pomluvy a urážky, jimiž tě zasypává lidská držost, jdou na účet toho, kdo se dopouští křivdy. A každý dříve nebo později sklidí, co rozsévá.

SLOVO OVLÁDNUTÉ JE POVOLNÉ

Slovo člověka, který ovládá svůj jazyk, je POVOLNÉ. Povoluje dobrému vlivu. Má svůj vzor a korektiv ve slovech, která mluví náš Pán. Osvojuje si jeho způsob, jak on jednal a mluvil, když se stýkal se zákoniky a farizeji (Mt 23!), jak si počíhal, když měl před sebou ženu hříšnici (J 8) nebo když jej lstiti chytráci chtěli vlákat do nějaké lečky (Mt 22,15-22; 21,23-32). Pozoruje Krista, jak si počíhal ve všech možných životních situacích, a povoluje Jeho vlivu: TVOŘIVÉ JEJ NÁPODORUJE. Je jako ovce, která slyší hlas svého pastýře a ochotně jej následuje. Naproti tomu je nepovolný každém vlivu a vzoru. Zachovává si svůj svéráz, nedá se nakazit zlobou, je vždycky SVŮJ, ať už mluví s člověkem ušlechtilým nebo s hrubcem, s mudrcem nebo s bláznem, s pokrytem nebo s upřímným. Neodpovídá na lež lží, na lešt lsti, nýbrž podržuje za všech okolností svůj charakter, jak to činil Pán Ježíš Kristus.

SLOVO OVLÁDNUTÉ JE PLNÉ MILOSRDENSTVÍ

Slovo člověka, který ovládá svůj jazyk, je PLNÉ MILOSRDENSTVÍ. Kdo je opravdu pánum svého slova, ten mluví z živelné plnosti srdečné důvěry. Ne-podléhá starostem, úzkostem, strachu, obavám, nýbrž TÁHNE LIDI VZHŮRU, jako i Bůh nás ve svém milosrdenství vyprošťuje z naší býdy a pozdvívuje k sobě. Proto neudeptá lidí, nestraší je, ne-zarmucuje, nýbrž potěšuje zarmoucené, posiluje mldé, povzbuzuje sklíšené a dodává odvahy bázlivým. To je slovo plné milosrdenství: neskličeje, nezastrašuje, nýbrž naplnuje člověka radostí a silou.

SLOVO OVLÁDNUTÉ JE KLADNÉ A TVOŘIVÉ

Slovo člověka, který ovládá svůj jazyk, NENÍ SLOVO SUDIČSKÉ, slovo zá-

vistivé a zaujaté kritiky, nýbrž naopak slovo TVORIVÉ je pravda, že se musíme někdy zabývat zlem, ale jen potud, pokud z toho můžeme vyvodit nějaké dobro. Jeden názvorný příklad: „Zlé mravy vedou k dobrým zákonům“, řekl kdosi. Je nutno se zabývat těmi zlými mravy, kritizovat je a nejednou je podrobit přísnému a přesnému rozboru, ale jen potud, pokud to slouží při tvorbě nových zákonů. Jakmile však ty nové zákony jsou sepšány, nemí potřebí se už těmi zlými mravy zaměstnávat, nýbrž raději realizovat ty nové zákony. BUDÍ JEN TOLIK NEGACE, KOLIK JE NEJNUTNĚJI POTŘEBÍ, ABY VZNIKLO NĚCO POZITIVNÍHO. Každá další negace je nejvýš nebezpečná a zhoubná pro duševní i mravní zdraví jak jednotlivců, tak i celého lidstva. Měj kladný přístup ke všem věcem a každý zápor, každou kritiku zla, omezuj na míru nejmenší! Kdo následuje tohoto pravidla, ten nebude nikdy mít nedostatku v ničem dobrém.

SLOVO OVLÁDNUTÉ JE PRAVDIVÉ

A konečně slovo člověka, který ovládá svůj jazyk, je PRAVDIVÉ. Nemí v něm žádné přetváry, licoměrnosti, strojnosti a pokrytectví, nýbrž každé slovo je výrazem ryzí pravdy. Kdo svěřil vládu nad svým srdcem Pánnu Ježíše Kristu a má bohatý vnitřní život, ten nemusí vytvářet nějakou libivou vnějškovou půzu a dělat ze sebe něco, cím v nitru není, aby těmito vnějšnostmi vzbudit v myslí a obrazotvornosti svých

bližních představy, které naprostě neodpovídají jeho skutečnému vnitřnímu životu. Je pouze jediný skutečný život: ŽIVOT, KTERÝ ŽIJEME SAMI V SOBĚ.

Naproti tomu život, kterým žijeme v myslí a v představách jiných lidí, je život neskutečný, obrazný, pomyslný, fiktivní, přeludný: totéž, co je kupříkladu obraz v zrcadle nebo obraz města v klínku vod. Proč se lítit, pudrovat a všelijak pitvořit, aby ten obraz v zrcadle byl co nejhezčí? Proč raději neodejít od toho zrcadla a skutečně žít? Starej se o to, abys byl sám v sobě SKUTEČNĚ dobrý, nikoli abys byl jen OBRAZNĚ, zdánlivě dobrý v představách svých blížních. Starej se, aby tvé slovo bylo veskrze pravdivé. To jediné má cenu.

LIDÉ PRAVDIVÍ JSOU SILNÍ

Lidé, kteří poznali tuto osvědčenou moudrost a všechno své úsilí vynakládají na to, aby byli dobrí sami v sobě, jsou vždycky veskrze pravdiví. Jejich slovo je výrazem jejich srdce. Nepředstíraj lásku, nýbrž opravdu žijí v lásce. Není žádného rozporu mezi jejich slovy a jejich vnitřním životem. Jsou pravdiví: MAJÍ SILNÝ, INTENZIVNÍ A BOHATÝ ŽIVOT VNITŘNÍ, proto se ani nechlubí tím, co skutečně dělají, natož aby předstírali něco, co vůbec nemají.

Ukázali jsme si, jaké je slovo člověka, který je vskutku pánum svých slov. Je nesmírně důležité, abychom nad svými slovy opravdu vládli v duchu pravdy a lásky Kristovy. JKz

Připravovat se ke službě slovem?

Klaus Harms, proslulý kazatel v Kielu, věnoval připravě svých kázání mnoho času. Lito mu bylo kazatelů, kteří tvrdili, že nemají na přípravu čas a že žádná příprava není nutná. Ještě hůř na tom však byli ti, co se vymouvali na to, že poslouchají vnuknutí Ducha svatého. Jeden ze sousedních kazatelů praktikoval tuto metodu už řadu let a pokoušel se k tomu přimět i Harmse. Konečně toho dosáhl. Klaus Harms skutečně jednou vystoupil na kazatelnu zcela nepřipraven, aby nechal promlouvat Duch svatého.

„Nu, jakpak ti to šlo? Nemí to úžasné nechat mluvit přímo Ducha svatého?“

„Ale ano,“ odpověděl Harms, „opravdu ke mně mluvil Duch svatý. Když jsem totiž stál na kazatelně a chtěl jsem začít, řekl mi: Klausie, Klausie, ty jsi ale pěkný lenoch!“

z časopisu Betánie, roč. 1908

SPRÁVNE ROZHOVORY

„A prišli niektorí z Judska dolu a učili bratov, že vrah ak sa neobrežete podľa obyčaje Mojžišovej, nemôžete byť spasení. A keď preto povstala vzbura a nemalá hádka Pavlovi a Barnabášovi s nimi, ustanovili, aby Pavol a Barnabáš a ešte niektorí iní z nich išli k apoštolom a starším hore do Jeruzalema o tento spor. A oni teda vyprevadení sú od zboru išli cez Feniciu a Samáriu rozprávajúc o obrátení pohanov a pôsobili všetkým bratom veľkú radosť“
Sk(15,1-3).

1. Múdrost vyhýbať sa nesprávnym rečiam

Príkladom požehnaných rozhovorov po ceste je rozprávanie Pavla a Barnabáša cestou do Jeruzalema. Podľa Iudského spôsobu by sa dalo čakať, že budú cestou medzi bratmi v prvom rade hovoriť o smutných príčinách a účele ich cesty, totiž o spore v učení, ktorý v tom čase vládol v Antiochii. Ale oni túto tému nechali v pozadí. Aj keď z nášho citátu nemôžeme s istotou tvrdiť, že sa cestou ani raz nezmienili o tomto spore, je z neho predsa jasne vidieť, že tento spor netvoril hlavnú časť ich rozhovorov s bratmi, u ktorých sa zastavili. Ústa apoštolov neprekypovali rečami o smutnom stave nejednoty alebo nejasnosti medzi tými, ktorí toto učenie slepo prijímali ako biblické. Apoštolovia hovorili o niečom inom.

Hľa, aká múdrost je v tom, že nedávali do popredia rozhovorov tie nepríjemné udalosti poslednej doby, ale nechali ich ustúpiť. Učme sa z toho, aby sme zvlášť v dobe, keď ľudí chčú vzrušiť a rozbúriť škriepky a spory, vedeli ovládať a krotiť naše srdce a náš jazyk; aby sme nevyrieckli nič takého, čo napomáha rozširovaniu škodlivého ohňa.

2. Správne reči

Namiesto o poblúdeniach a sporoch v Antiochii hovorili apoštolovia o milej téme: o obrátení pohanov. Teda vo svojich rozhovoroch siahli po tom, čo sa stalo predtým, než prišiel spor: vzácné zážitky z prebudenia a obrátenia pohanov, počas ich prvej misijnnej cesty.

Táto nádherná téma rozhovorov nám dáva nahliadnut do srdca apoštolov: lebo čím bolo preplnené ich srdce, o tom hovorili ústa. Keby bolo bývalo srdce Pavla a Barnabáša naplnené len momentálnym sporom v Antiochii, tak by ich reči boli určite vyzneli ako nárek nad zákonickými bratmi, ktorí pokazili dovtedy takú peknú prácu v Antiochii. Ale rozhovory apoštolov nám ukazujú, že ich srdce nebolo zasiahnuté duchom sporu a škriepky, že ich vnútro bolo ovela viac naplnené radosťou z veľkého napredovania kráľovstva Božieho, než rušivými momentami poslednej doby.

3. Požehnané účinky správnych rečí

Hľa, aké smutné sú následky nesprávnych rečí! Desiatí prestrášení vyzvedači svojimi slovami zobraťi celému izraelskému národu odvahu! (4M 13,27-14,4).

Celkom opačné boli účinky vyvolané tými krásnymi správami apoštолов! V čom spočívali? V tom, že spôsobili všetkým bratom veľkú radosť¹. Keby boli apoštolovia všade spievali iba náreky o rušiteľoch pokoja, boli by svojou mrzutostou vyvolali mrzutosť aj u druhých bratov. Takto ale správnymi rečami pozdvihli a vnútorne posilnili druhých. Zanechali obživenie u všetkých bratov, ktorých navštívili.

Hľa, akou vzácnou vecou sú také reči, skrze ktoré možno druhých ľudí urobíť v hlbke srdca bohatšími a šťastnejšími! Veďme také reči a rozhovory, ako títo apoštolovia.

A. CH.

10 OTÁZEK Z KNIHY DANIELE

1. Který kráľ viděl ruku písici na stěně?

- a) Balsazar
- b) Nabuchodonozor
- c) Darius

2. Který sen zapomněl kráľ Nabuchodonozor?

- a) o zlatém obrazu, kterému se všichni měli klanět
- b) o soše složené z různých materiálů
- c) o velikém stromu

3. Daniel byl uvržen do jámy lvové, protože

- a) se neklaněl obrazu na signál hudby
- b) se nechtěl poskvírovat pokrmy z královského stolu
- c) protože se modlil

4. Arioch měl dohlížet

- a) na výživu a výchovu zajatých mládenců
- b) na popravení mudrců, kteří králi nevyložili sen
- c) na potrestání mládenců, kteří se neklaněli soše

5. Baltazar byl

- a) Babylonský kráľ
- b) jiné jméno Daniele
- c) jedno z Dariových knížat

6. V ohníve peci byli

- a) Chananiáš, Mizach, Daniel
- b) Chananiáš, Azariáš, Mízael
- c) Ašpenazy, Sídach, Mizach

7. Která kapitola obsahuje Daniela - vo vyznávání za celý národ?

- a) devátá
- b) jedenáctá
- c) osmá

8. Jaká odměna čeká ty kdo jiné vyučují?

- a) Budou přebývat v stánku Hospodinově
- b) Budou se skvítí jako hvězdy
- c) Budou dlouho živí

9. Komu bylo řečeno: „Neboj se, muži velmi milý.“

- a) knížeti Michalovi
- b) Mesidáši
- c) Danieli

10. Jak dlouho trvalo Babylonské zajetí?

- a) sedm let
- b) padesát let
- c) sedmdesát let

Správné odpovědi najdete v těchto kapitolách (v pořadí podle otázek): Da 5, 2, 6, 2, 1, 3, 9, 12, 10, 9. vý

účet

K

nášmu stolu prišiel pán vrchný a predložil nám účet.
Všetko nám bolo riadne spočítané.
Všetko bolo treba riadne zaplatiť.

Prišiel pán Silvester

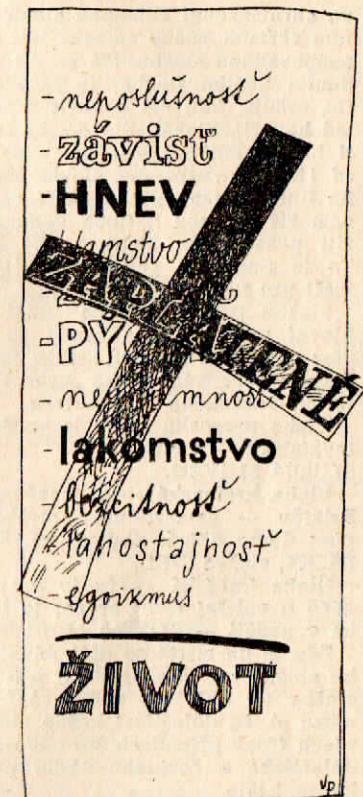
a aj on nám predložil účet.
Zase sa nám raz minul jeden rok.
Všetko nám bolo riadne spočítané.
Všetko bolo treba riadne zaplatiť.

Ani sa nenazdáme

a na naše vráta zaklopne paní smrt.
Príde a predloží nám účet.
Všetko nám bude riadne spočítané.
Za všetko bude treba riadne zaplatiť.

Už či si to želáme alebo nie,
zastaneme raz pred Božím trónom.
Bude nám aj tam predložený účet.
Aké to bude hrozné,
keď nebude čím platit.
Aké to bude krásne,
keď nám všetko bude riadne spočítané,
všetko bude riadne zaplatené
zásluhami
Pána Ježiša Krista.

jk



Ten, kto vo všetkom vidí Božiu ruku, môže aj najlepšie všetko zveriť do Božej ruky.

POZNÁMKY KE SLUŽBĚ SLOVEM

Z Božího slova rozumíme, že mluvit ve shromáždění znamená sloužit ostatním věřícím Božím slovem. Jde o velmi zodpovědnou službu. Má se dít pod vedením Božího Ducha, to znamená, že On určuje, kdo má hovořit a také, co má hovořit. Sloužit Slovem by tedy měli bratři, muži, kteří jsou znovuzrozeni (jen znovuzrozený člověk má Božího Ducha), mají plnou účast ve sborovém životě, jsou k tomu obdarováni a žijí posvěceným životem (Tt 2,17-8). To je duchovní „aprobace“ (způsobilost) pro tuto službu.

Služba Božím slovem není jediný hlavní způsob práce bratří ve sborovém obecenství, neboť Církev musí pečovat o zachování svého „prorocko-královsko-kněžského“ charakteru.

Úloha prorocká — to je služba zvěstovatelská — k výře, je to

SLUŽBA SLOVEM.

Úloha královská — zachovávající řád Kristův — samaritánská služba trpícím; úloha dělná, diakonická, SLUŽBA LÁSKY, služba ČINU.

Úloha kněžská — to je posvěcující pěče o vnitřní život srdce; je to služba v naději — SLUŽBA MODLITBOU.

Zde je na místě se ptát Pána, do jaké služby mě Pán posílá a pro kterou službu mi dal Bůh obdarování. Všimněme si, že důležitost každé služby ve všech třech případech lze odvozovat od důležitého a čestného úkolu proroka, kněze, krále.

V úvodu jsme si řekli o zásadních předpokladech pro službu bratří slovem Božím. Předpokládáme, že je to známo všem sloužícím bratřím a že se to takto děje. Aby slovo Boží nezapaďlo, ale přineslo užitek, připomeneme ještě text 1Tm 4,16: „Budiž sebe pilen i učení, v tom trvej...“

Sloužící bratří nejsou tedy profesionální kazateli, to znamená, že praktickou část zvěstování slova se nikde neučili. Teologické fakulty naproti tomu v předmětu řečnickému (nauka o řečnicktví) tuto problematiku řeší. Proto by tento příspěvek chtěl poukázat na některé zásady, principy, pravidla, kterých nutno dbát ihned po věcné správnosti zvěstovaného slova.

Proč je nutno dbát i těchto (byf formálních) zásad?

Zíjemě v době, kdy všeobecná vzdělost je dnes samozřejmostí. Lidé si zvykli na určitou kultivovanost projevu (rozhlas, televize) a mají po této stránce značné nároky. Proto si sloužící bratří tento fakt musí uvědomovat.

I. PŘÍPRAVA NA SLUŽBU BOŽÍM SLOVEM se skládá z těchto důležitých částí:

1. studium Písma
2. modlitebný zápas
3. ustanovené pokání (Iz 6,1-8)
4. osnova toho, co chci říci a jakou formou to říci.

Délka přípravy na službu je dána věkem, zkušenostmi, poznáním, schopnostmi atd. V každém případě je čas pro přípravu několikanásobně delší, než časový úsek služby Božím slovem. Služba má mít jednu vůdčí myšlenku (ne více) a několik hlavních myšlenek, doporučujeme maximálně tři. Na ně se vážou myšlenky podružné.

II. OBSAH SLUŽBY
hlavní zásady:

Tt 2,18 „... Ty pak mluv, co sluší na ZDRAVÉ UČENÍ“.

2Tm 2,15 „... SLOVO ZDRAVÉ, bez úhonu, aby ten, který se protiví, zastýdi se musil.“

2Tm 3,15 „Pilně se snažuj vydati se Bohu milého dělníka, za nějž by se

nebylo proč styděti, kterýž by PRÁVĚ SLOVO PRAVDY ROZDĚLOVAL.

1. Každý Krista! (nejen o Kristu) — Každá služba Božím slovem by měla vyjadřovat vztah k Pánu Ježíši.

2. Měj vše v pořádku — „Ve všech věcech sebe samého vydávaje za příklad dobrých skutků, maje v učení celost, vážnost“ (Tt 2,7); viz také 1Tm 4,16 a Sk 20,28.

3. Hovoř o tom, co sám prožíváš, čím duchovně žiješ (jinak jsi „říncíci zvon“), spolehlí na Pána, udělej si přízvuk, avšak na ni nespolehlí. Sebelepší příprava nezaručuje sama o sobě požehnání a úspěch.

4. Nemusíš říci vše, co máš připraveno — nechej příspěvek Ducha svatého. Dobrý zásada: „Vice měj než mít se zdář, hovoř méně, nežli znás.“ (David měl v mošničce pět kaménků, ale použil pouze jeden.)

5. Hovoř biblicky správně — Čím si nejsi jist je výkladu, (byť z objeveného místa máš sebevětší radost) konzultuj se starším bratrem. To je užitečné, neboť se vyhneš nebiblickému výkladu (v nouzi lze použít i telefonu).

6. Písmo vykládej písmem — nejen citáty (příliš časté hledání v Bibli bez uvedení návaznosti je rušivé a nesprávné).

7. Bud pokorný!

8. Božím slovem je třeba být naplněn, očištěn, vyzbrojen, posvěcen a zcela vnitřně proměněn. (Z 1: „Blahoslavěný člověk, který přehývá v zákoně Hospodinově dnem i nocí.“)

9. Použij k doplnění a oživení služby příklad, příběh, zařítek, zkušenosť. To to však nesmí být samoúčelné, ale vhodné. Doporučuje se, aby ve službě nebylo více než dvě až tři zkušenosťi.

10. Nevybírej téma, ale čti Boží slovo v delších souvislostech a Pán ti „téma“ zjeví.

11. Ke službě je třeba se připravit v dostatečném časovém předstihu, aby se bratr nedostal do „časové tísni“. To znamená nespolehlit na poslední den s přípravou služby, kdy se situace doma může zkomplikovat.

12. Uvědom si, na jakém shromáždě-

ní je třeba posloužit (zda je to Památku Páně, modlitební, evangelizační či jiné shromáždění). Podle toho připrav téma, úvod i závěr služby.

III. PRAKTIČKÉ POKYNY

1. Nepást na vypasené louce — často opakované úseky služby.

2. Místo za stolem není místem k vyřizování případných osobních účtů se spoluvěřicími, ani místo hlasitého křičení. Ovečky je třeba vychovávat. Běda sborům, kde nejsou pastýři, ale jen pasáci, kteří mládí ovečky „pravdou Božího slova“ — hlava nehlava.

3. Biblický text číst pomalu, zřetelně a hlasit.

4. Nenatahat uměle službu (kvůli času), raději si sednout, Bůh to doplní skrze službu dalších bratří.

5. Omezit časté používání cizích slov.

6. Ovládat se v gestikulaci a vůbec ve všech pohybech.

7. Zpětná kontrola služby. Zde mohou manželky v Boží bázni sehnádat důležitou roli, nebo tuto službu mohou vykonávat i některí bratři. Je zde na místě slovo povzbuzení, potěšení či napomenutí a zvláště modlitebni spolupráce.

8. Je třeba používat vlídného tónu řeči.

IV. CO SE OČEKÁVÁ OD MLADŠÍCH BRATŘÍ

1. Ne „kázání“, ale živé svědectví, zkušenosť a krátká praktická aplikace, stačí do deseti minut. Při dlouhé službě o něčem, co nemá bratr prožité, spolubratři i sestry trpí! Mladý bratr by neměl vyučovat církve.

2. Umět se orientovat v Bibli.

3. Nezapomenout přečíst vždy úsek z Božího slova.

4. Mluvit volně, srdečně — civilně.

V. OBDAROVÁNÍ PRO SLUŽBU BOŽÍM SLOVEM (1P 4,10-11)

1. Mluvit plynule.

2. Myšlenky musí spolu souvisej, aby si posluchač co nejvíce zapamatoval.

3. Umět dobře a nahlas číst.

4. Schopnost „improvizace“ podle vnuknutí Ducha svatého i podle složení posluchačů. Mít připravenou náhradní službu.

5. Mírná a vhodná gestikulace.
6. Spisovná řeč — nikoliv nářečí.
Mnohemu z výše uvedených schopností se lze vycvičit a zdokonalit.

VI. DEFORMACE PŘI ZVĚSTOVÁNÍ BOŽÍHO SLOVA

1. Často se mluví to, co se nežije.
2. Přípravy na službu bývají krátké, nedostatečné, neujasněné a s nedostatkem modlitby.

3. Služba Božím slovem se povyšuje na jedinou formu služby ve sboru, dokonce i jako znak duchovnosti. To je chyba.

4. Služby se mají nést v jednom Duchu — ne proti sobě, ale pokud možno, měly by navazovat.

5. Je třeba si uvědomit, že zvěstování Božího slova je pouze služba nikoliv Boží slovo samo! Pozor na pleyvy při zvěstování.

6. Sloužící bratři potřebují od celeho sboru zvláštní modlitebnou podporu. Někdy je otázkou, zda je bratr schopen se dostatečně připravit na službu Božím slovem v souvislosti s pracovním vytížením daného dne nebo týdne. Má vábec posloužit, prožil-li ten den nějakou nepřijemnost v práci či doma — přestože je „na plánku“? Snad by měl raději bez ostyku zůstat sedět a nechat si posloužit Božím slovem. Ovšem spoluverčí v daném místním shromáždění čekají na jeho službu... oz

VSTAŇ K BOJI!

„... nebo protivník vás d'ábel
jako lev řvoucí obchází...“

Přichází Satan.
Tak trubte. Trubte na poplach!
Oblečeť zbroj a zostřete svůj zrak.
Taste meč a připravte se k boji;
ať není žádný, kdo se útočníka boji ...

Nic.
Velké ticho.
Pokojných spáčů dech se ozývá.
Nikdo netroubí, meče v koutě stojí;
nepřítel v klidu bránu odmyká... .

M. Rauš

je na místě si uvědomit, že tři služby během jednoho týdne připravit, promodlit vyžaduje si zajistit dostatek času na přípravu, tj. několik hodin týdně.

7. Je nezbytné vhodné, důstojné oblečení.

VII. ZÁVĚREM

Cílem těchto poznámek bylo:

1. Uvědomit si zodpovědnost před Pánem za službu slovem.

2. Ověřit si sám na sobě, zda jiná služba (královská, kněžská) není právě ta služba, do které mne Pán volá.

3. Zkvalitnění přípravy pro službu Božím slovem:

a) na modlitbě,
b) čtením a usilovnějším studiem Božího slova v pokoře,

4. Zprísnit osobní ukázněnost a v mnohém se ještě zdokonalit nebo vycvičit.

5. Povzbuzovat se k této službě navzájem.

Poznámka:

K jednotlivým bodům a odstavcům bylo možné mnohé doplnit, uvést řadu příkladů a míst z Božího slova. To bychom však široce řešili problematiku, která se netýká všech věřících, zejména ne sester. Chceme-li správně využít závěru doby milosti, musíme se lépe a odpovědněji dát vystrojit k PROROCKO-KRÁLOVSKO-KNĚŽSKÉ SLUŽBĚ. oz

SOM TU, POŠLI MŇA

Po skončení jedného nedeľného zhromaždenia som rozmýšľala, čo budem robiť odludnia. Odrazu som začula rozhovor mladých bratov. Dohovárali sa, kto pôjde pomôcť akejši panej s deťmi. Až vtedy som si ju všimla. Bola v kresťanskom zhromaždení po prvý raz. Mala dve deti — dievčatka. Staršie malo sedem a mladšie šesť rokov. To mladšie bolo na vozíku, bolo telesne postihnuté. Potrebovala pomoc s vozíkom do električky ...

Mala som čas. Tak som v duchu povedala Pánovi: „Som tu, pošli mňa.“ Rada jej pomôžem. Zoznámili sme sa a v električke sme sa pustili do živého rozhovoru. Dozvedela som sa, že tato paní žije spolu so svojimi deťmi úplne sama, bez rodiny a takmer bez priateľov, ktorí by boli ochotní pomôcť. S mladšou dcérkou chodíva denne do ústavu. Potom sa pondáhla do práce, potom zase z práce pre deťi. Bývajú v menšom domčeku. V duchu som ju obdivovala. Nikdy by som nedokázala cez deň stihnúť to, čo stihne ona. Keď večer číta deťom rozprávku na dobrú noc, zaspáva pritom únavou. Šla som vtedy s nimi až domov. Privila nás pes a ešte plno iných domácich zvierat. Hned som sa s deťmi pustila do učenia na nasledujúci deň. Všade okolo mňa bolo plno prác, bolo treba svedčiť o Pánovi Ježišovi pred všetkým činom. Pán mi ukázal, kde mám slúžiť, kde mám trávíť svoj volný čas. Začalo to tak jednoducho. Dala som seba Pánovi k dispozícii a On ma použil. Od toho dňa som ich navštívila niekoľkokrát. Vždy som videla novú a novú prácu. Raz sme boli spolu na prechádzke. Staršie dievčatko povedalo mame: „Už nie sme sami, už máme Miriam.“ Uvedomila som si velkú zodpovednosť za túto rodinu.

Všade okolo nás je more práce pre Pána. Aj keď si připadám často taká bezmocná oproti prádu práce, ktorý sa valí oproti mne, nevzdávam sa. Skúšme sa prebudíť a pozrieť sa všade okolo seba. Dajme Pánovi k dispozícii svoj čas, svoj um, ruky, nohy i ústa. Som tu, pošli mňa ... miriam

POLÉVKA

Právě jsem uvařila polévku a dochucovala jsem ji. Trochu vegety, pak sú ... polévka byla málo slaná, přidala jsem soli, pak ještě a ještě ... a polévka se nedala jíst — byla přesolená. Nesprávný odhad množství soli poškodil celé jídlo.

Přihoda s polévkou mi připomněla jednu naši ženskou vlastnost. Chceme být hezké, upravené a tak se pěkně oblékáme, češeme i jinak upravujeme. Ale někdy neodhadneme správnou míru, nevíme, kdy přestat. A tak se stává, že některá sestra přiliší podlehne módě a výsledkem jsou nezvyklé, přemrštěné oděvy, klobouky, náušnice, účesy, někdy dokonce i podmalované oči a přibarvená čísta...

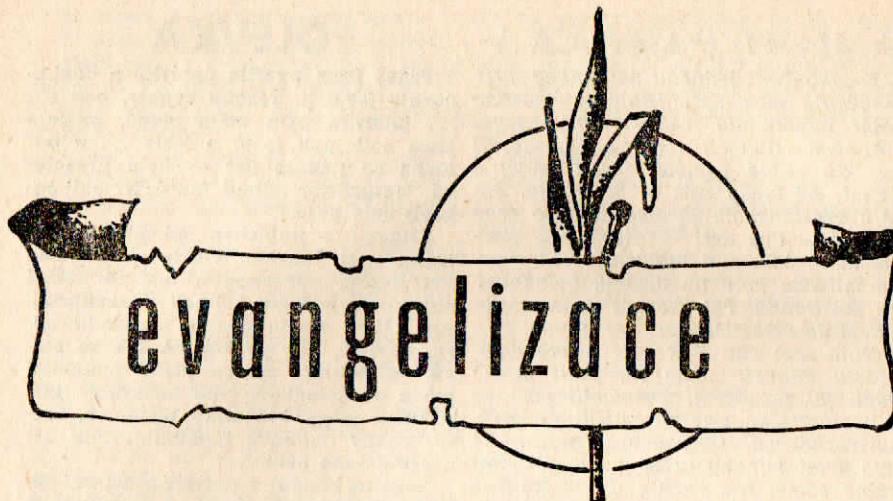
Není to konání s úmyslem ostatní věřici pohoršit, ale snaha o přitažlivější vzhled. I když většina sester v této oblasti míru neprekročí, některá si nápaditost nedovede odříci.

Boží slovo nás vyučuje, jak se máme oblékat a kráslit: „Ženy ať se oblékají slušně a zdobí prostě a střízlivě“

Také o líčení se Bible zmíňuje. Například o Jezábel — vražednici proroků a Boží nepřítelkyni — je napsáno: „namalovala si oči ličidlem, okrášlila si hlavu a vyhlížela z okna“ (2Kr 9,30 E). Prorok Ezechiel piše o nevěstkách: „pro ně ses umývala, oči si líčila a ozdobou zdobila“ (Ez 23,40 E). V obou případech jde o ženy, které jistě nechceme pokládat za svůj příklad.

Kde je však správné hranice? Patrně jako u příkladu s polévkou. — Možná záleží na tom, zda jsme se rozhodly Pánu Bohu sloužit celým životem. Zvlášť jestliže některá z nás slouží v církvi veřejně, například vyučuje děti, dorost, zpívá, přednáší básně, pečuje o jiné věřící lidi nebo chce být opravdovou a příkladnou pomocí svému muži, který pracuje ve svém shromáždění.

(A mimochodem, děvčata, která vyhlížíte svého „prince“, z mnoha pozorování mohu potvrdit, že upřímní věřící chlapci dají přednost vkusně upraveným dívčákům před těmi, které chtějí upoutat módními výstřelky nebo naličeným obličejem.)



Co hovoří Bible o naší aktivitě v evangelizaci? Co pro to máme dělat? Nechat se vystrojit? Jak? Snažit se za každou cenu každému o Pánu Ježíši vypravovat? Čekat na příležitost? Jak a za co se modlit? Byly někde „dveře zavřené“? — Uvedeme si několik biblických veršů jako odpověď na tyto otázky.

JE TO PŘEDMĚT PRO MODLITBY

Pavel píše v závěru dopisu Efezským: „Všelikou modlitbou a prosbou modléce se každého času v Duchu, a v tom bedlivu jsouce se vši ustanoveni a prošením za všecky svaté i za mne, aby mi dána byla řeč k otevření úst mých s smělou doufanlivostí, abych oznamoval tajemství evangelium“ (Ef 6,18-19).

Apoštol Pavel, který je ve zvěstování evangelia a vydávání svědectví o Pánu Ježíši pro mnohé vzorem, sám prosí, aby se Efezští za něho modlili, konkrétně za to, aby mu byla „dána řeč“. To potřebujeme i my dnes. Často se nám stává, že máme příležitost s někým i hovořit, ale nevime, jak začít, nevime, co povědět, potřebujeme, aby nám byla „dána řeč“, a za to je možno se modlit. Dokonce můžeme prosit jedni za druhé, aby druhý měl vždy řeč od Pána, která je vhodná a potřebná pro poslouchajícího.

ODVAHA

Dále tento verš hovoří o smělosti — odvaze. Nechybí nám někdy? Pavel prosí druhé, aby se za jeho odvahu modlili. Ve Skutcích je příklad, jak se dá získat odvaha: „Když viděli odvahu Petrovu i Janou a shledali, že jsou to lidé neučení a prostí, žasli; poznávali, že jsou to ti, kteří bývali s Ježíšem“ (Sk 4,13E). Osobní kontakt s Pánem Ježíšem je zdrojem odvahy. Kolik věnujeme tomu, aby k nám Pán mohl hovořit? Je nás vztah k Pánu takový, aby nám dodával odvahu k výpravení o Něm?

OTEVŘENÉ DVEŘE

V Novém Zákoně je několik veršů, které hovoří o otevřených dveřích:
Ko 4,3: Modléce se spolu i za nás, aby Bůh otevřel nám dveře slova k mluvení o tajemství Kristovu, pro něž i ve vězení jsem.

IK 16,9: Nebo otevřeny jsou mi tu velké a mocné dveře a protivníků mnoho.

2K 2,12: Když jsem pak přišel do Troady příčinou evangelia Kristova ... dveře mi otevřeny byly skrze Pána.

Otevřené dveře znamenají Boží požehnání a touhu lidí po Božím slovu. Pro Pavla to byl předmět modliteb, je to příklad i pro nás. Ze SK 16,6-7 se dovídáme, že Duch Svatý nedovolil Pavlovi a Timoteovi jít do Bitynie, ale krátce na to byli posláni do Macedonie. Někde jsou dveře zavřené, Bůh však současně ukazuje dveře otevřené. Je tedy důležité sledovat, jak a kam nás Boží Duch posílá. Otevřené dveře nemusejí vždy znamenat cestu bez překážek. Pavel říká, že má „otevřené dveře a protivníků mnoho“. Přesto však zůstává na místě, kde má sice nepříjemnosti, ale kam jej Pán postavil k připravené práci.

BOŽÍ VŮL JE SPASENÍ ČLOVĚKA

1Tm 2,4: „Bůh chce, aby všichni lidé spaseni byli a k známosti pravdy přišli“. Proto Pán Ježíš, než odešel ke svému Otci, říká svým učedníkům: „Idouce, učete všecky národy ...“ (Mt 28,19). Je to naše poslání, abychom svědčili o Pánu Ježíši. Pavel se nebál protivníků, nestyděl se, šlo mu opravdu o záchrannu každého jednotlivce pro věčnost. Na druhé straně však sám říká: „Pakli zakryté jest evangelium před těmi, kteří hynou, zakryté jest“ (2K 3,4). Přes všechno Boží úsilí zachránit člověka, jsou lidé, a je jich mnoho, kteří slovo o záchranně odmítají. Takoví lidé mají prostě „dveře zavřené“.

VYSLANI EVANGELISTÉ

Pavel byl k tomuto úkolu zvěstování evangelia zvlášt oddělen (ř 1,1) a vystrojen a plnil jej opravdu výborně. „Však já na to nic nedbám, aniž jest mi tak drahá duše má, jen abych běh svůj s radostí vykonal, a přísluhování, které jsem přijal od Pána Ježíše k osvědčování evangelium milosti Boží“ (Sk 20,24). Možná by se někdo chtěl vymلوvat, že není obdarén pro evangelizaci, ale k tomu se vztahuje verš: „věříme, proto i milujíme“ (2K 4,13). Jistě, ne každý z nás je obdarován evangelista (at osobní nebo pro kázání před shromážděním), ale každý, kdo něčemu věří, hovoří o tom, čemu věří; my se za víru ve svého Pána stydět nemusíme.

NAŠE NESCHOPNOST

„Tento poklad máme však v hliněných nádobách, aby bylo patrné, že tato nesmírná moc je Boží a není z nás“ (2K 4,7E). Způsob, jak hovoříme o Pánu Ježíši není dokonalý ani bezvadný, má spoustu nedostatků. Jini lidé dovedou nabídnout vcelku bezcenné věci nádherným způsobem. Naším obsahem je však poklad, řekl bych „kus zlata“. Nenabízejme lidem sebe, hlinu, ale poklad — spasení v Pánu Ježíši.

vý

To nejlepší na křesťanech je Kristus.

Sadhu Sundar Singh

Bůh ti dává každý okamžik tvého života jen jedenkrát. Využij ho, nebot, je-li pryč, je pryč nenávratně.

I kdyby se Kristus narodil v Betlémem tisickrát — a ne ve tvém srdci, zůstal bys na věky ztracen.

Únava a strata sústredenia sú sprivedomými znakmi každej dlhšej trvajúcej ľudskej činnosti. Prichádzajú v závere pracovnej smeny, pred koncom dlhšej cesty, na sklonku ľudského života a podobne. Aj doba Bozej milosti pre človeka sa bliží ku koncu a my často sa zármutkom sledujeme sami pri sebe, v našich zbozech i v celom kresťanstve určitú únavu a stratu koncentrácie na činnosť a úlohy, ktoré nám zveril Pán. Túto službu evanjelia by tak radi konali anjelia — ale Pán Cirkve ju ponecháva nám, tak nehodným a slabým svojim služobníkom. Skrže svoje Slovo a svojho Ducha prichádza ale znova aj teraz ku každému z nás s týmto povzbudením: „Vstaňte, podme odialto!“ (J 14,31b). Kto potrebuje vstať? Ten z nás,

1. KTO BOL ZRAZENÝ K ZEMI:

a) **v duchovnom boji** s nepriateľom Božím a ľudským, kto padol, zhrešil. Satanova taktika je, aby veriaci človek zostal po takejto dielčej prehre čo najdlhšie ležať na podlahe „ringu“ svojho života, aj keď úder neboli až taký silný. Mnohý kresťan sa touto taktikou nechá oklamat a postupne zisťuje, že zostat ležať je vlastné pohodlniešie ako pokračovať v boji. Samozrejme, sú pády a prehry, ktoré v súlade s principmi Božieho poriadku v cirkvi musia znamenať „presun“ zraneného bojovníka z prvých línii do týlu, kde po liečivom účinku zborovej kázne sa uzdravený kresťan ujíma nových úloh v Božom ľude. Ale v žiadnom prípade nie je správne zostať ležať a pod rúškom falošnej skromnosti či nezdravej sebaútosti simulovať taký druh poranenia, ktorý znemožňuje aktívne zapojenie sa do služby Božieho ľudu. Biblickým príkladom je märnotratný syn, ktorý napriek veľkosti svojho pádu poznal správne riešenie:

VSTAŇTE!

„Vstanem a pôjdem...“ (Lk 15,18). Možno je tvor pád taký, že nemôže byť starším zboru, že nemôže byť učiteľom v zbere atď. Ale vedľ existuje toľko druhov duchovnej práce a diaconskej služby, ktoré čakajú práve na teba! Nečinnosť je hriechom, ktorý ťa v tvojom stave len naďalej — podľa Nepriateľovej rízie — depta a ochrnuje. Ak si skutočne znovuzrozeným Božím dieťatom, tak ti Boh v Pánu Ježišovi spolu so spasením daroval konečné víťazstvo nad hriechom a satanom (1K 15,57). A tak akákoľvek dielčia prehra a pád nemôže viesť k pasívite uprostred Božieho ľudu či dokonca byť dôvodom k odchodu z jeho ochranného obecenstva. Len čiň pokánie a vstaň!

b) **vo vernej službe evanjelia** — podobne ako Pavel v Lystre [„... a kameňovali Pavla a vyvliekli ho von z mesta domnievajúc sa, že zomrel“ — Sk 14,19]. Ani vo 20. storočí to nemajú opravdoví Boží služobníci ľahké; nemusí ísť o takýto druh ubliženia na tele — existujú aj iné účinné zásahy do života človeka s cieľom ubliženia či zásadného obmedzenia. Kiežby ale boli rovnako neúčinné ako u Pavla a kiežby tí, ktorí sú v službe Pánovi takto zrazení k zemi, dokázali za rovnako účinnej podpory cirkvi tiež vstať a pokračovať v službe. (Ale keď ho obstúpili učenici, vstal a vošiel do mesta. A druhého dňa vyšiel s Barnabášom do Derby“ — Sk 14,20).

c) **zásahom Pánovým na životnej ceste** — podobne ako Saul Tarzenský pred Damaskom. Nemusi ísť vždy len o zásahe do života s cieľom znovuzrodenia. Ani Saul nie je typickým predstaviteľom pohanského ateistu, neznabohu. On i mnoho jeho priaznivcov sa domnievali, že je v Božích službách. Nebolo inej možnosť — muselo ísť takéto zrazenie k zemi. Nemôžeme vylúčiť podobný Boží zásaх do života veriaceho človeka ani dnes — jeho cieľom ale nie je, aby

kresťan zostal ležať v prachu pohŕdania, poníženia a hanby. Kiež aj v takom prípade v pokáni jasne rozpoznáme Pánov hlas: „Vstaň a idи...“ (Sk 22,10) a kiež sa nájde vždy i Pánom poverený Boží služobník ako Ananiáš, ktorý k nám príde a s láskou tlmoči ešte raz Pánovu výzvu: „Vstaň...“ (Sk 22,16).

2. KTO PREŽÍVA ZRADU — obzvlášť od tých najbližších — podobne ako učenici prežívali Judášovu zradu. Zrada je vo všetkých svojich podobách veľmi zraňujúca a spôsobuje „ochrnutie“ zradeneho — a nie len jeho. Judás nezradil len Pána Ježiša, ale Jeho dielo, Jeho učenie — aj Jeho učeníkov. Keď odchádza kresťan z obecenstva veriacich za hlasom pokušenia a sveta, zrada predovšetkým Pána, Jeho lásku a dielo — ale zradzuje a zraňuje aj nás. Ale v inom zmysle slova niektorí zradci zostávajú medzi nami, žijú a slúžia v zhromaždení ďalej; ale zradili slovo, slabu Pánu, myšlienku, prácu, určitý smer či cieľ duchovnej práce — a tým zradili a zranili aj nás. Niekoľko to šokuje, znechutí, odradi. A do tejto situácie hovorí sám zradený Pán aj nám tak, ako svojim učeníkom: „Vstaňte, podme ...“ (Mt 28,48).

3. KTO SA BOJÍ — a z toho dôvodu sa udržuje v pozadí či na okraji všetkého diania, hľadá možnosť „zalieft“ a za niečo alebo za niekoho sa schová, s ustrašeným pohľadom či postojom skúma všetky menej obvyklé situácie v živote svojom alebo zborovom. Strach je veľký nepriateľ prirodzenej ľudskej aktivity. Opravdový život kresťana, naplnený svedectvom a vernou službou často skutočne prináša rany, skúsenosti, situácie, ktoré sú zdrojom obáv a strachu a ktorým by sa dalo vyhnúť, ak svoje kresťanstvo skorigujeme na neúčinnú prieberenosť. To ale nie je riešenie, tak sa nechová Pánom povolaný a vystrojený bojovník a služobník. Okrem zmienených osobných a zborových situácií sme ako jednotlivci aj ako celé spoločenstvo ešte stále poznamenaní atmosférou strachu z obdobia päťdesiatich rokov — preto aj nám Pán dodáva odvahy svojím stále aktuálnym slovom: „Vstaňte a nebojte sa!“ (Mt 17,7).

4. KTO SPÍ; len v mimoriadnych situáciách dokáže človek spať i postojačky — inak pri spánku potrebuje ležať alebo aspoň sedieť. Klasickým biblickým príkladom je Jonáš, ktorý výčitky svedomia z nesprávneho konania prehľušil odchodom do ústrania a tvrdým spánkom. Aj bez vedeckých výskumov a dôkazov si musíme priznať, že dnešná stredná a mladá generácia je fyzicky podstatne menej zdatná a odolná, podstatne viac unavenejšia a ospalejšia než generácia našich otcov a matiek. Im stačilo na regeneráciu súl pár hodín nočného spánku a nedela, my potrebujeme na to niekoľko týždňov dovolené v zahraničí a každý víkend na chate (naivne sa domnievajú, že tam je čistejšie ovzdušie), aby sme v pondelok začinali nový pracovný týždeň unavenejší, než sme v predchádzajúci piatok skončili. A tento jav z fyzickej oblasti sa vo veľkom rozsahu prenáša do sféry duchovnej. Lenže kto z nás, kresťanov, je ochotný priznať sa, že duchovne spí? Skôr sme schopní poukázať na iného brata alebo sestru, ktorí spia — ale pre seba máme naporúdzí vždy dosť „objektívnych“ vysvetlení. Kiež by Pán dal do našich zhromaždení duchovné autority starších zboru a kiež by nám samým dal pokoru a ochotu prijať ich napomenutie a burcujúci alarm — aby to nemuseli byť cudzí ľudia z nášho okolia, ktorí na nás volajú ako veliteľ lodi na Jonáša: „Čože to ty robíš, ospalče? Vstaň, volaj k svojmu Bohu!“ (Jn 1,8).

5. KTO JE LENIVÝ ALEBO POHODLNÝ. To je veľmi podobná situácia veriacich ľudu, ako predchádzajúca — ale z hľadiska výsledku ešte nebezpečnejšia. Zatiaľko spánok a drieota v občianskom živote sa pred bdelým okolím dajú ľahko zatajiť, pohodlnosť a lenivosť je možné veľmi dobre — a niekedy pre celý život — zamaskovať napríklad prilepením inej nálepky, ako: rozvážnosť, skromnosť apod. V obecenstve veriacich ľudu a v duchovnej práci to sú často jedni

najobľúbenejších bratov a sestier, pretože sami sú skutočne bezúhonní podľa overeného prislovia „Kto nič nerobí, ten nič nepokazí“; okrem toho nie sú iným neprijemní, lebo od nikoho nič (žiadnu prácu, žiadnu službu) nevyžadujú. Čo viac — pretože nie sú zdržovaní žiadnou úlohou a prácou — majú spravidla dosť času na vypočutie nárekov iných, pritakanie k nim i doplnenie o svoje skúsenosti. Len veľmi fažko sa potom v zborze rozoznáva a dokazuje, že toto nie je žiadna duchovná pastierská služba vedúca k náprave a obnovie, ale že ide o pôsobenie v duševnej oblasti; že to nie je vláhu a ovocie prinášajúci prúd duchovného osvieženia, ale stojaté vody lenivého a pohodlného kresťanského života.

6. KTO JE PONORENÝ DO SVOJICH ZÁUJMOV. To sú veriaci ľudia, ktorí v celom svojom živote nepoznajú, čo je to pohodlie, lenivosť či nechuf do práce, nuda a nečinnosť. Pohodlný štýl duchovného života u veriacich podľa predchádzajúceho odstavca niekedy vyplýva z toho, že aj ich povaha a občiansky život sú podobné. Teraz ale máme pred sebou iný typ kresťanov. Sú nadpriemerne nadaní a tiež nadpriemerne iniciatívni a pracovití — a preto ich byt, dom, auto, záhrada či chata podľa toho skutočne vypadajú a zasluhujú si obdivnú pochvalu. Alebo viete, koľko je už vo veriacich rodinách osobných počítačov? A viete, aké mimoriadne možnosti poskytujú — a to nie len pre obľúbené detské počítačové hry, ale aj pre mnohé užitočné agendy a činnosti pre vedenie domácnosti a život rodiny? Všetky podobné tradičné i moderné záujmové ľudskej činnosti sú dôležité pre rozvoj ľudskej osobnosti, pre jeho duševnú oblasť (rozvíjanie rozumu, vôle a citu) a majú preto svoje miesto i v živote kresťana. Keď sa ale nedá pozor a prekročí so únosná hranica, stávajú sa osidlom a sú opratami v rukách Nepríateľa, ktorími spoľahlivo a ľahko odvádzajú kresťanov od duchovnej práce a pravidelného obecenstva, takže z týchto veriacich sa stávajú len občasní návštěvníci našich zhromaždení, odmietajúci kvôli nedostatku času akýkolvek podiel na zborovej činnosti. Obrazne povedané, z duchovného hľadiska sa vracajú do rokov hier, keď deti ložiac po kolenach udychčané a spotené okolo svojichvláčikov alebo iných záujmov nevnímajú čas ani okolie a až rázne zavolanie či otcovský trest je schopný ich z tohto stavu vyrhnúť a priviesť k jedlu alebo k plneniu povinností. Nie sú pravda zriedkavé prípady, keď takéto detské hry na kolenach uprostred obývacej alebo detskej izby zaujmú ešte viac mladých otcov než deti. Naši milí bratia a sestry, nachádzajúci sa v zajatí svojich rôznych užitočných záujmov — vstaňte, odložte ich a prijmite duchovné úlohy od Pána Cirkev, odpovedajúce vašej duchovnej dospelosti, vašej pracovitosti a obdarovaniu, ktoré vám ON dal nie pre vaše hobby (koníčky), ale pre svoje ciele v záchrane ľudu!.

7. KTO NEVIE ALEBO NEMÔŽE CHODIŤ — to je buď nemluvňa alebo nemocný či chromý človek. U diétafa je proces vstávania dlhodobejší a nezaobídne sa bez pomoci iných. Ale aj tak prídu dni, kedy sa rodičia s radostou presvedčujú o pokroku v raste i v úspešnosti svojich výchovných snáh pokynom k vstaniu a samostatnému vykonaniu niekoľkých krôčikov do pripravenej rodičovskej náruče. Aj znovuzrozený kresťan potrebuje určitý čas pre rast a vývoj, než sa postaví na nohy vlastného duchovného života. Sme ale svedkami toho, že tento čas sa neúmerne predĺžuje a že máme medzi sebou duchovné nemluvňata, ktoré už dávno mali chodiť a slážiť. Príčina je nesporne aj v nedostatočnej pomoci zo strany zhromaždenia — už či v nedostatočnej starostlivosti duchovných rodičov alebo v nedostatočnej duchovnej potrave. Ale chut, snaha a poslušnosť musí byť zreteľná aj zo strany znovuzrozeného človeka. Obrazom a príkladom pre takých veriacich je aj biblický príbeh Petra a chromého človeka, ktorý sa tiež po prvý raz postavil na svoje nohy: „... v mene Ježiša Krista Nazaretského vstaň a chod! ... a vyskočiac stal si a chodil a vošiel s nimi do chrámu chodiac a poskakujúc a chváliac Boha“ (Sk 3,6,8).

Vidíme, že Pánova výzva „Vstaň!“ sa týka širokého okruhu veriacich ľudí — od prvotriednych Božích bojovníkov až po znovuzrozeného kresťana, neschopného ešte stáť v Pánovej službe. Našiel som sa medzi nimi aj ja? Nechám sa povzbudit, keď ma volá Pán a budem poslušný? Vstanem? —mm—

Pomluva ako pomsta

Když byla malická, poznamenala ji válka. Zdalo se, že je hromosvodem přitahujícím blesky různých nemocí, z nichž některé zanechaly viditelné následky. Na prahu dospělosti se jí dostalo pozvání k Pánu Ježíši. Přijala HO jako svého osobního Spasitele a zamílovala si Boží slovo. Takovou jsme ji znali, „naši tetu Mánu“, když k nám jezdívala na návštěvu. My starší sourozenci jsme si šepťovali, že tato tetička je jako Janinka z Karafiátových Broučků.

Měla jsem kolem sebe vždy dost kamarádek, přestože jsem byla trochu plachá a naivní. Stalo se, že jedna z nich začala využívat mých drobných laskavostí příliš ve svůj prospěch. Došlo to tak daleko, že jsem si připadala jako otrokyně. Svěřila jsem se další dívce, která ve věci dokázala zjednat nápravu. Neměly jsme však na tom dost; ačkoliv jsem znala Pána Ježíše, prožívala jsem docela příjemné zadostiučinění, když jsme si o ní opatrně „zkleply“ a barvitě vylíčily, jaká ta Jitka vlastně je. Samozřejmě pod přísným slibem mlčení.

Netrvalo dlouho a sklidila jsem trpké ovoce. Ze dvou tří větiček vznikla lavina polopravd a lží, které hrozily velkým konfliktem, donesou-li se Jitce. Přiběhla jsem domů nešfastná a rovnou k tetě Máni. Seděla venku na sluníčku a hlídala mého malého brášku. Trpělivě vyslechla zmatené povídání a nechala mne vyplakat. „Víš,“ řekla po chvilce, „ty jsi asi nikdy ještě nečetla tyto verše z Bible: Kdo střeží svá ústa a jazyk, střeží svou duši před soužením (Př 21,23).“ Večer jsme spolu vyhledali v Bibli další verše: „Tak i jazyk je malý úd, ale může se chlubit velkými věcmi. Považte, jak malý oheň může zapálit veliký les. I jazyk je oheň“ (Jk 3,5-6). „... Co člověk seje, to sklidí“ (Gal 6,7b).

Ještě dnes jsou tyto verše podtrženy v mé Bibli a často si je připomínám. Tehdy jsem vše vyznala Pánu Ježíši a ON zařídil, že k žádnému zhoršení vztahu mezi mnou a Jitkou nedošlo. mp

POKUŠENÍ DUCHA ŽIVOTA

POKUŠENÍ CÍRKVE a úsvit dějin našich národů

1. Počátky existence Církve jsou neseny duchem Kristova vítězství na hoře pokušení. Jsou posvěceny utrpením a mučednickým stálého pronásledování od světovládné pohancké moci římského impéria (viz Nero, Decius, Dioklecián). Přesto zcela bezbranní Kristovi apoštolové a učedníci přemáhali v té době svět pro svého Pána svou obrovskou duchovně mravní mocí.

První období CÍRKVE MUČEDNICKÉ je vítězným úsekem života opravdových křesťanských vyznavačů, následovníků Krista a jejich etické autority uprostřed všeobecného kulturně, politicky-ekonomického a společenského rozvratu, který zachvátil tehdejší svět.

Pronásledovaná Církev je **duchovně bohatá ve své hmotné chudobě, eticky vznešená a slavná ve své hanbě a ponížení, svědecky mocná bezmocnosti své trpící lásky**. Tak zjevuje světu své účastenství nebeského povolání... (Žd 3,1; 12,1-3).

II. Od počátku čtvrtého století polevuje pronásledování křesťanů a Církve začíná početně růst. Tím se záhy ocítá v nebezpečí postupného zesklenění svou praktickou kompromisní koexistencí s pohany a jejich mocenskými správními útvary, které se přesouvají do nového východního centra římského imperia v byzantském Konstantinopoli (Cařhradě). Původní oddělení Církve — „nevěsty Kristovy“ od yliva světa se slabuje, až posléze dochází k jejímu osudnému „provdání za svět“ Ediktem milánským r. 313, kdy od svého zákonného zrovno-právnění s pohanstvím **získává svou oporu státní „císařské moci“, a posléze je jí samotná ovládnuta** („v zájmu vlastní nezbytné organizační právní a správní, ale i věroučné a vůbec existenční spolupráce se státem“ — t. zv. „**CAESAROPAPISMUS!**“)

Hrdinný odpor proti tomuto zesklenění církve, žel, ariánsky zaměřených „MELITÁNU“ („mučednické církve alexandrijského biskupa Melita“) a zejména věroučně čistých DONATISTŮ (získaných lvtivem nekonformních biskupů kartaginských — Majorina a Donata) v severní Africe s výrazným sociálně-etickým charakterem misijní práce mezi opovrhovanými Berbery, vykořisťovanými „kolony“, otroky a posléze i germánskými Vandaly — byl násilím obecnou církvi zlomen s použitím světské moci. Prakticky se však udržel až do VII. století — do nastupu ISLÁMU! Obecná — katolická církev opustila první nezávislost a rovnoprávnost Božích dítěk, nic nevykonala pro zrušení nelidského otroctví, a upevnila majetkovou nadřazenost nad vykořisťovaným zemědělským proletariátem.

Druhé období CÍRKVE KONFORMNÍ (přizpůsobivé) je charakteristické masovým růstem věřících na základě světské mocenské autority, s jejíž pomocí dochází všeobecná (katolická) církev k pevnému organizačně správnímu řádu a věroučné ortodoxní („pravověrné“) jednotě pod ochranou císařů.

Tato světem uznaná „církev“ bohatně v počtu vyznavačů a tím i na hmotném majetku, ale duchovně chudne počtem pravých následovníků Kristových, věroučnými spory s násilnou likvidací menšinové opozice, roste její společenské uznání a moc na úkor pokory a Boží bázně, stává se mocenským kulturně-politic kým činitelem na úkor lásky, svobody a skutečné autority duchovně-mravní mocí! (J 2,15-7 . Mt 5,13-16)!!

III. Od druhé poloviny čtvrtého století ztrácí již všeobecná církev praktickou schopnost obhájt bez vládní císařské moci ani své vnitřní „**NICEJSKÉ PRAVOVĚŘÍ**“ z r. 325 a tak odstranit mocné ARIÁNSTVÍ (učení alexandrijského kněze Aria, zpochybňujícího božský původ Spasitelův), natož čelit pohancké kultické zbožnosti, kterou si hromadně svátostí křtu do církve přijímaní pohané s sebou přinášejí (velebná liturgie, kult Panny Marie a svatých, jejich fyzických ostatků, soch, obrazů a „svatých relikvií“ s jejich příslušnou „posvěcující mocí“. Ideově politický význam východních — byzantských biskupů („patriarchů“) a jejich cařhradského „metropolity“ (mocenského konkurenta římského biskupa („papeže“)) se v katolické církvi posílí za císaře Theodosia, který svým ediktem r. 380 prohlásil pravověrné křesťanství za jediné oprávněné náboženství ve státě, a když r. 476 padla „západní říše“ ovládnutím ostrogotským ODOVAKEREM. Oslabení vlivu severoitalských a římských biskupů však není natrvalo. Centralistické snahy římských biskupů nabudou posléze převahy úspěšnější misií mezi křesťanstvím již ovlivněnými germánskými kmeny, kterým zřejmě více vyhovuje zásada násilnické církevní politiky „COGITE INTRARE“ („přinutte vjít“ L 14,23) — to je praktické spojení „kříže s mečem“ — zvěsti evangelia s fyzickým násilím.

Zatímco východní „byzantská misie“ má více mírumilovný charakter dík cítelnému oslabení své státní pomoci, vyčerpávané starostmi s progresivním islámem, z níž se ani tak již nedovede vymanit, západní „římská misie“ naopak obratně využívá světské moci germánských vládů tím, že zvýhodňuje jejich expanzivně dobývacné zaměření, aniž by sama ztrácela své nezávislé postavení. Naopak — úspěšným římským biskupům — papežům, se daří opřít zejména o mocné FRANKY (Křest Chlodovecha r. 486) a v průběhu dvou dalších století získat jejich mocný vládnoucí rod KARLOVCŮ a jejich pozdějších německých dědiců. Římskí papežové obnovují slavnou korunovaci „římských císařů“ — nejmocnějších imperátorů starověkého světa — ovšem z papežských rukou — nejmocnějšího církevního představitele křesťanů (korunovace Pippina Krátkého r. 753 Štěpánem II. a zejména Karla Velikého r. 800 morálně problematickým Lvem III.). Tak zraje římské biskupství k centralistické světovládné moci římského papežství francských dědiců „římských císařů“ národa německého ...

Třetí období CÍRKVE EXPANZIVNÍ (výbojné) — je svědecitvím vnějších pozoruhodných úspěšných misijní práce mezi pohany a jejího ustáleného organizačního řádu mocensko hierarchické povahy v nerozlučném spojení se světskou státní mocí, na kterou je správně i věroučně zcela odkázána, usilujíc zejména prostřednictvím obratné politiky římských papežů nejen o nezávislost na světské moci, ale dokonce o její ovládnutí církvi.

Tak **podléhá nepokryté pokusení svého hmotného bohatství** a okázanou chrámovou a majetkovou reprezentací kněžských vrstev, **podléhá pokusení honosného lesku a slávy liturgických a kultických atrakcí** a nezadržitelně **propadá pokusení světovládné moci**. Spěje zcela nepokrytě k oněm třem korunám pozemské lidské chtivosti, jež Pán Církve — Ježíš Kristus tak jasně a rozhodně zavrhuje...

Ale i nyní je v obecné církvi dosud varovný hlas a odpór proti tomuto zjevnému odklonu a zpronevěře „nevěsty Kristovy“! Již biskup HILARIUS z francského Poitiers prohlásil, že se Antikrist zmocnil vlády v církvi prostřednictvím bludného Ariova učení a jejím spojenectvím se světskou násilnickou mocí v likvidaci oponentů — v současné „antikristovské době“. Římem zavržený PELAGIUS obvinuje obecnou církve, že „žádné pravověří neospravedlnuje vyznavačskou zbabělost a životní nevěrnost odvoláváním se na milost“!

Hnutí PAULIKIÁNŮ (podle obliby Pavlových listů), které se v polovině VII. století oddělilo od katolické církve svým odporem ke kultu a veškerým jeho formám, svolalo na sebe velké protivenství, které pomnulo po dobu OBRAZOBORECKÝCH AKCÍ osvícené politiky syrských císařů na byzantském trůně za Lva III. r. 726. Obrazoborecká iniciativa „IKONOKLASTŮ“, žel, skončila po 120ti letech vítězstvím obránců — většinových IKONODULŮ za pomoci císařovny Ireny (vdovy po Lvu IV.) a později Theodory, vládnoucí za nedospělého Michala III (VII. synod ikonodulský r. 843 se zavedením „svátku pravověří“ s okázalým kulatým efektem!).

Nové krvavé pronásledování Paulikiánů Theodorou a Basileem I. končí přesídlením z Armenie do Thrakie, kde připravili cestu BOGOMILŮ mezi balkánskými Slovany!

K opozičním „trpitelům“ lze řadit i mnohé asketicky orientované biskupy, misionáře, poustevníky a mnichy, jejichž kult mnohdy nestřízlivé zbožnosti nemohl zastavit vlastní úpadek obecné církve, namnoze dokonce i zkomplikoval (viz ikonodulská iniciativa mnišských řádů!).

Tento stručný nástin historických fází odklonu Církve od prvokřesťanských ideálů uvádíme v souvislosti se stavem a dobovým pozadím křesťanské misie na úsvitu slovanských dějin a zejména dějin našich národů v IX. a na začátku X. století.

kk

BÝT STÁLE PŘIPRAVEN

„Blaze služebníkům těm, kteréž přijde Pán, nalezl by, a oni bdi.“

Lukáš 12,37

Cestovatel, který putoval Švýcarskem, objevil na břehu tichého jezera osamělou krásnou usedlost. Když zabouchal na vrata, přišel mu otevřít starý správce, který ho pozval dál. Správce byl rád, že se opět po dlouhé době setkává s člověkem, kterého může provést krásně udržovanou zahradou a domem. „Jak dlouho už zde žijete?“ zeptal se turista. „Velmi, velmi dlouho,“ uslyšel odpověď. „A kolikrát sem přišel majitel?“ „Čtyřikrát.“ „A kdy naposled?“ „To už je velmi dávno. Žijí tu vlastně pracovali? Kéž jsme vždy připraveni vystále sám.“ „Presto udržujete zahradu v naprostém pořádku, vše zde kvete, že vrátit právě dnes!“

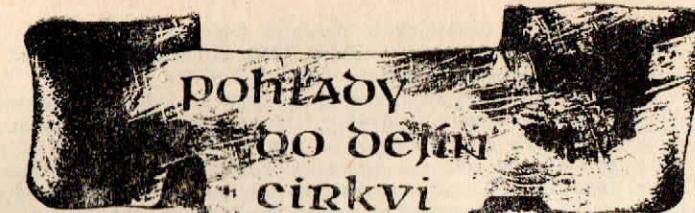
upr. hk



záhony i cestičky jsou upravené. Zdá se, jako byste zítra očekával příjezd svého pána.“ „Ale ne, příteli,“ odpověděl správce, „já jsem připraven ho přivítat již dnes!“ Cestovatel byl dojat správcovou věrností.

Jsme také tak věrni našemu Pánu, který se může vrátit každou chvíli? Tou nejjistější věcí na celém světě je Jeho příslib, že přijde a vezme si ty, kteří Mu patří. Ale protože nám neoznámil přesnou dobu svého návratu, máme být stále připraveni a očekávat Ho. Zaslíbení, že se může objevit každým okamžikem, má být největší pobídka pro každého věrného služebníka ke svatému a zasvěcenému životu.

Kdybychom věděli, že Pán přijde během čtyřadvaceti hodin, jak bychom asi jednali, jak mluvili, jak žili, jak pracovali? Kéž jsme vždy připraveni vystále sám.“ „Presto udržujete zahradu v naprostém pořádku, vše zde kvete, že vrátit právě dnes!“



BOGOMILI

Mnohí z pavlikianov, ukrutne prenasledovaných v Byzantskej ríši, ušli na západ, do Srbska. Tam tiež narazili na odpor pravoslávnej církvi, ktorý ich nútí ist ďalej, do Bosny. Až tu sa mohli usadiť a žiť v pokoji — vďaka znášanlivosti bosniánskych vlivcov — báňov, kniežat i ľudu. Svojim zbožným životom si postupne získali priazeň ľudu i vladcov krajiny. Pre lásku k Bohu, ktorú dokazovali v živote, nazvali ich tu bogomili. Svojim svedectvom získaval stále viac prívržencov, takže v XII. storočí už boli veľmi početní. Rozšírili sa až do Dalmácie, kde narazili na odpor rímskej církvi. Na prelome XII. a XIII. storočia patrili k nim už okolo 10 000 Bosňanov aj s ich vladcom Kulin-bánom a mnohými kniežatami. Pripojil sa k nim aj rímskokatolícky bosniánsky biskup. Krajina prestala byť katolíckou a prežívala dobu veľkého rozkvetu. Nebolo kňazov — uznávalo sa všeobecné kniazstvo veriacich. Každý sbor spravovali starší a dozorca, zvaný „dedo“. Malé zhromaždenia sa konali po domoch, väčšie v prostých miestnostiach bez obrazov a oltára — iba s bielo prikrytým stolom, na ktorom ležali evanjelia. Bratia robili zbierky na pomoc chorým a podporu chudobných a putujúcich evanjelistov. Aj knieža Hercegoviny, Minoslav prijal bogomilskú vieru i s časťou svojho ľudu.

Pápež Innocenc III. za pomocí uhorského kráľa donútil Kulin-bána, aby sa odriekol „kacírstva“ a podrobil sa rímskej církvi. Musel slúbiť, že obnoví katolické kniazstvo a bohoslužby, zabráni laikom konaní duchovenstvú činnost a nebudé trpjet „kacírov“. Lud však odmietol túto dohodu bána a kniežat s pápežom a pokračoval ďalej v novom spôsobe kresťanského života. Po smrti Kulin-bána r. 1216 ustanovil pápež katolíckeho bána a poslal do Bosny katolíckeho misionára. Ale bogomili sa stále viac rozmáhali a ich zbory sa rozšírili aj do Chorvátska, Dalmácie, Istrie, Slovinska a Korutanska. Pápež prinútil uhorského kráľa k taženiu proti Bosňanom. Ti zvrhli katolíckeho bána a zvolili si za vladcu bogomila Ninoslava. Krajina bola pustošená vojnou. Ninoslav sa podrobil pápežovi, ale Lud sa nevzdal svojej vieri. Nezriekol sa jej ani potom, keď pápež dal celú Bosnu uhorskému kráľovi. Preto pápež a rímska cirkev zaviedli v krajinе inkviziciu. V nej sa dominikáni a františkáni pretekali v ukrutnostiach, páchaných na bogomiloch.

Za vlády bána Tverika, ktorý prvý prijal titul kráľa, nastalo v Bosne obdobie obnovy a rozvoja. Tverko trpěl bogomilov, ktorí výdatne prispievali k rozkvetu krajinu. Po porážke Srbov na Kosovom poli r. 1389 sa turecká moc rozšírila do Srbska a stala sa vážnou hrozobou pre Európu. Napriek tomu pápež podniel uhorského kráľa Žigmunda k vojne proti Bosňanom. Za Tverkových nástupcov sa mu podarilo r. 1408 poraziť Bosňanov. Žigmund dal 126 bosniánskych šlachticov stať a ich telá hodil do rieky Bosny.

V zúfalej snahe o záchrannu obrátili sa utláčaní Bosňania o pomoc k Turkom. Spolu s nimi spôsobili Žigmundovmu vojsku tažkú porážku v bitke pri Usere r.

1415. Keď pápežská strana po čase získala prevahu, znova začala v Bosne ukrutne prenasledovať nezávislých kresťanov. **Roku 1450 utieklo okolo 40 000 bogomilov do Hercegoviny pod ochranu kniežaťa Štefana Vukšića.**

Po dobytí Carihradu tureckým sultánom Mehmedom II. a nasledujúcim ovládnutí Byzantskej ríše si Turci rýchlo podrobili Grécko, Srbsko a Albánsko. Katolickí bosniánski králi hľadali proti nim pomoc u pápeža. Ten ju stúbil aj poskytoval, ale iba za podmienky, že obnovia prenasledovanie bogomilov. Napokon **presledovaný ľud r. 1463 odoprel pomoc svojmu katolickemu kráľovi a pred ukrutnosťami inkvizicie dal prednosť tureckej nadvláde**. Turecké vojsko bez odporu obsadiло za týždeň 70 miest a hradov, a to v hornatej krajine s veľkými možnosťami prirodzenej obrany. Bosna sa dostala pod nadvládu mohamedánov a islamu, ktorý potom po štyri storočia dusil slobodný život a rozvoj krajiny.

pripr. jh

DIVY PÁNA JEŽÍŠA KRISTA

Počiatok Jeho divov bol v Káne Galilejskej, kde zjavil svoju slávu. A výsledok toho: jeho učenici uverili v Neho. Tam postačilo k uvereniu, keď premenil vodu na víno. „A keď bol v Jeruzaleme na Veľkú noc, na ten sviatok, uverili mnohí v jeho meno vidiac jeho divy, ktoré činil“ (J 2,23). Aj Nikodém vyznal: „Rabbi, vieme, že si prišiel od Boha ako učiteľ, lebo nikto nemôže činiť divy, ktoré ty činiš, keby neboli s ním Boh“ (J 3,2).

Ale väčšina Jeho poslucháčov a tých, ktorí boli zvedaví na Jeho divy, neverila v Neho, ako je napísané: „A hoci učinil tak mnoho divov pred nimi, neverili v neho“ (J 12,37). „No zároveň aj mnohí z kniežat uverili v neho, ale pre fázeov nevynávali, aby neboli vyobcovaní zo synagógy, lebo viacej milovali slávu ľudi ako slávu Božiu“ (42-43).

Zastavme sa pri tom dve nasýtenia ľudí, medzi ktorými bolo mužov počtom asi päť tisíc. Stačilo, aby tento Požehnaný vzal do rúk päť jačmenných chlebov a dve ryby a požehnal ich tak, že stačilo na zapudenie hladu tohto zástupu ľudí (J 6,5-13). Tento div im mal poslužiť k tomu, aby verili v toho, ktorého Boh poslal“ (J 6,26-30). A výsledok: „Vtedy mu povedali: Aké ty teda činíš znamenie, aby sme videli a uverili ti? Čo robíš?“

V prípade nemocnej ženy, ktorá sa nachádzala v zástupe, čo sa tisol a tlačil na Pána Ježíša, (L 8,43-48), bola jediná, ktorá sa Ho vierou dotkla. Na otázku Pána Ježíša „kto sa ma to dotkol?“ odpovedal Peter a tí, ktorí boli s ním: „Pan, zástupy fa tisnú a tlačia a ty hovoríš: Kto sa ma to dotkol?“ Keď sa priznala táto žena, že to bola ona a prečo to urobila, dostala Pánovo uistenie: „Dúfaj, dcéro, tvoja viera fa uzdravila, id v pokoj!“

Apoštol Ján napísal vo svojom evanjelii okrem iného aj toto: „A tak aj mnoho iných divov učinil Ježíš pred svojimi učeníkmi, ktoré nie sú napísané v tejto knihe. Ale toto je napísané nato, aby ste verili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a aby ste veriac mali život v jeho mene“ (J 20,30-31).

Nám veriacim postačil div Jeho smrti za nás na kríži, Jeho zmŕtvychvstanie tretieho dňa, uverili sme tomu, že bol vydaný pre naše hriechy a vstal zmŕtvychvstanie pre naše ospravedlnenie (R 4,25). „Ten, kto má Syna, má život; kto nemá Syna Božieho, nemá život. To som napísal vám veriacim v meno Syna Božieho nato, aby ste vedeli, že máte večný život a aby ste verili v meno Syna Božieho“ (J 5,12-13).

Nie sme žiadostiví divov, stačia nám tie, čo sú pre nás zaznamenané v Božom Slove, ale sa skúšajme, či sme vo viere (2K 13,5), aby ani v jednom z nás nebolo zlé a neverné srdce (Žd 3,12)!

pu

„a bol so zvieratami...“

Na rozdiel od Matúša a Lukáša, Marek sa iba stručne zmieňuje o pokúšaní nášho Pána a nezachádza do podrobností. Ale aj pri tejto stručnosti podáva jeden významný fakt, ktorý ostatní evanjelisti nezaznamenali: bol tam so zvieratami (zvermi, väčšina prekladov – s divými zvermi). Toto sa Markovi zdalo tak dôležité a charakteristické pre nebezpečie, akému bol Ježíš na púšti vystavený, že to nemohol vynechať. Podľa Marka nebezpečenstvá, ktoré obkľúčovali Pána na púšti boli troje – nehostinnosť púšte s nedostatkom jedla a vody na uhasenie smádu, pokúšanie satanova a napokon divá zver, loviača svoju korisť vodne-vnoci. To boli divé zvieratá – časť stvorenstva –, ktoré sa po páde človeka nachádzajú v trvalom nepriateľstve s ľudmi (napr. 2Kr 17, 25).

Ale Ježíš neboli nikdy podriadený vrodenej slabosti, odvodenej z pádu a teda z jeho následku – hriechu. Iste nebolo dôvodу, prečo by sa mal báť dravosti divých zvierat. V skutočnosti ony boli spoločníkmi nášho Pána od Jeho narodenia, lebo keď sa pre Jeho matku nenašlo miesta medzi Ľudskou spoločnosťou, pomazaný Boží bol privedený na svet a našiel svoje prvé miesto odpočinku v pribytku zvierat a v ich jasliach. V istom zmysle bol náš Pán na svete menej vitaný než zvieratá, medzi ktorými prebýval – ľiský mali svoje diery a vtáci svoje hniezda, ale Syn človeka nemal, kde by hlavu sklonil. A predsa divá zver počas Jeho pútnictva nebola nebezpečím pre svojho Stvoriteľa. Keď mohol svojím slovom utišiť more, mohol tak isto skrotiť divokosť zveri. Ze náš Pán mal takúto zvláštnu schopnosť, ktorá nebola daná iným ľuďom, zdá sa byť samozrejmé zo skutočnosti, že oslík, na ktorom slávnostne vošiel do Jeruzalema, neboli ešte predtým takým spôsobom použitý. Nie každý dokáže vysadnúť na nevycvičené zveria, a pokračovať na ňom v jazde na určitú vzdialenosť. Ak teda Ježíš demonštroval takto svoju stvoričskú moc pri zvieratách, je v dokonalom súlade s Jeho osobou, že pri inej príležitosti sa predstavil ako „dobrý pastier“. Zázrakom je, že On mohol zastať nielen úlohu Pastiera, ale aj Baránka.

Ale, paradoxne, On nesie aj titul leva (Zj 5,5), kym Svätý Duch sa zjavil v podobe holubice (Mt 3,16), čo pripomína nový začiatok po potope. Ak sa Bohu zaľúbilo, aby na seba použil tieto obrazy zo sveta zvierat, aké nesprávne je vyjadrovať sa o tých, čo sa prejavujú špatným a nízkym spôsobom, že sú ako divá zver (beštie)! Zvieratá nekonajú zvrhlo, ako je to často pri ľuďoch, a keď tak konajú ľudia, nesprávajú sa vôbec ako zvieratá, ale skôr ako démoni. Nebolo to bez účelu ani bez sympatie, že živé tvory zeme boli do svojej existencie povolané svojim Stvoriteľom, lebo na počiatku mali svoje osobitné miesto vo stvorenstve a ich úlohou nebolo iba to, aby boli využívané človekom. My ľudia môžeme bezmyšlienkovite prejsť okolo mŕtveho vtáčika na ceste, ale Boh neignoruje takým spôsobom svoje trpiace stvorenstvo (Mt 10, 29). Nielenže napríklad kŕmi havrany (Jb 38,41 Ž 147,9 Lk 12,24), ale príležitosť ich môže poveriť aby kŕmili Jeho služobníkov (1Kr 17,6). A preto neopovrhujme žiadnym z týchto Jeho maličkých.

Za čias nášho Pána sa na Judskej púšti mohli preháňať také zvieratá ako leopard, medved, vlk, hyena a lev, a každé z nich sa príležitostne mohlo stať hrozobou človeku, keď prechádzal pustým miestom (možno na to sa vzťahuje narážka Pavlova o nebezpečí na púšti v 2K 11,26). Máme napamäti zápas Dávidov s niektorými z nich (1Sa 17,34-37). Ale na druhej strane mal patrīť k triumfu spravodlivého, že divá zver bude s ním nažívať v pokoji (Jb 5,22n), ako sa to v skutočnosti overilo v prípade Daniela v minulosti a v budúcnosti overí pri Mesiášovi (Jz 11,6-9). Avšak had, ktorý predstavuje diabla a bol v

začiatkoch pokušiteľom, bol spod tohto vyňatý. Bude i nadalej prekliaty a jeho pokrmom bude prach (Iz 65,25). Tak keď na pústi prišiel diabol k Ježišovi a pokúšal Ho, bolo to ešte viac namieste než sa na prvý pohľad zdá, že citoval slová Žalmu 91,11n „svojim anjelom prikáže o tebe, a uchopia ťa na ruky, aby si si neuderil svojej nohy o kameň“ (Mt 4,6). Ak by si satan bol dal záležať na pokračovaní i ďalšieho verša tohto žalmu, bol by čítať (možno i vedenie o tom) o svojom vlastnom zatracení: „Na leva stúpiš a na jedovateľného hada, pošliapeš leviča a draka.“ Toto zostáva určením (osudom) hada (1M 3,15, R 16,20), on je tiež opisaný ako revúci lev, hľadajúci koho by zožral (1Pt 5,8). To je ten, ktorému Kristus odolával vo vieri a je to jeho vlnči aperitív, ktorému aj my musíme odolávať v mудrosti a nevinnosti (Mt 10,16). Ježiš nám ukázal cestu, ale ešte viac, On je tá cesta. On, ktorý zvíťazil, keď bol pokúšaný v podmienkach nebezpečia a opustenosť (pravý opak pohody a hojnosi záhrady, v ktorej prvý Adam podľahol pokušeniu), je to On, ktorý pre časy skúšok nám dať „dve krídla toho veľkého orla“ (krídlo vieri a dobrých skutkov?), aby sme mohli odlietieť preč od tváre hada na pústi (Zj 12,14). Ten, ktorý je vo vás, je väčší ako ten, ktorý je vo svete (1J 4,4).

prel. mk

ZPRÁVY ZE SBORU



Veriaci z Galanty si 26. augusta 1989 pripomínajú, že milý brat Ján HOREVAJ, rodák z podtatranských Batizoviec sa dožíva požehnaného veku 80 rokov. Jeho vernosť Pánovi trvá už viac ako 60 rokov.

Aj keď tu a tam sa hľásia choroby, ale každodenná nádej Božej sľavy, to nie je prázdná chvála, v ktorej môžeme denne žiť. Po svojom 60 ročnom pôsobení v podtatranskej oblasti sa prestahoval do Galanty. Často spomína na tie pekné, ale aj tažké chvíle prežité v rodných Batizovciach. Bol to predsa kus života s poslaním veriaceho kresťana: „Ale vy milovaní, budujte sa na svojej presvätej vieri...“ (Ju 20). Jeho duchovná zdatnosť, pravidelné služby v spoločných zhromaždeniach prinášajú bohaté ovoce aj v Galantskom zbere, a to už takmer 20 rokov. Vzdelávať veriacich vo veciach vieri, lásky a nádeje, oboznamovať ich s bohatstvom milosti a slávy osoby, dieľa a učenia nášho Pána Ježiša Krista. Odkrývať bohatstvo plnosti, ktorá je v ňom. Aby z takejto plnosti sme mohli brat ľúčinnejšie, a to milosť za milostou. Pri pestovaní duchovného života aj na tie choroby akoby zabúdal. Vedľ Pána Ježiša nie je podľa večnej Božej pravdy len darom všetkého, ale ON SÁM JE VŠETKO, čo potrebujeme. Nuž teda dákujeme za všetko a pramejme mu ešte od Pána mnoho požehnania a milosti k svedeckej službe.

— z Galanty



Dňa 12. 6. t.r. Pán Ježiš po krátkej a tažkej chorobe v tíchosti povolal do nebeského domova vo veku 64 rokov sestru ELENU ČÍŽOVÚ zo zboru v Modre. Pánovi odovzdala svoj život v rannej mladosti. Tichým a verným životom oslávila svojho Pána.

Obdrželi jsme oznámení, že náš drahý Pán si dne 3. 7. 1989 povolal k sobě milého bratra KARLA VLČKA z brněnského sboru. Odešel náhle v plné jistotě věčného života v Pánu Ježiši Kristu ve věku nedožitých 77 let. „Známou učinší mi cestu života, sytost hojného veselí je před obličejem Tvým a dokonalé utěšení po pravici Tvé až na věky“ (Ž 16,11).



ARNOŠT MRÁZ z ostravského sboru odešel náhle ke svému Pánu dne 22. 7. 1989 ve věku nedožitých 65 let. Věřící z Ostravy a okolí vzpomněli na jeho život a práci pro Pána, pro svou rodinu a pro sbor, když doprovázeli jeho tělo k uložení do hrobu.

Všem rodinám vyjadřujeme upřímnou spoluúčast na jejich zármutku.

—r

ZPRÁVY Z KŘESŤANSKÉ MÍROVÉ PRÁCE

Nedaleko Chicaga, ve Spojených státech amerických, v místě zvaném Techny, se ve dnech 20.–23. dubna tohoto roku konalo setkání významných představitelů církví ze socialistických zemí a z USA. Bylo to už 7. setkání v rámci programu, který se nazývá „Karlový Vary“. S myšlenkou setkání církevních představitelů evropského východu a amerických církví přišel v roce 1962 dr. Josef Hromádka a první porada se konala v Karlových Varech. Účelem téhoto setkání byla snaha otevřít dialog a překonat nedůvěru, která se nakupila mezi Východem a Západem v době studené války, a objasnit si, zda by církve, které žijí a pracují v různých společenských seskupeních, mohly přispět k uvolnění napětí. Od té doby se karlovarské konference staly cennou příležitostí pro představitele církví z východní Evropy a USA k rozvíjení přímých kontaktů, vyměňování informací o životě církví ve vlastních zemích s cílem ve vzájemné úctě zkoumat společné úlohy, které na sebe musí přijímat křesťané v zájmu posílení mezinárodního porozumění a míru.

Letošního zasedání se zúčastnilo 27 zástupců církví z SSSR, PLR, MLR, RLR, ČSSR a NDR a 25 zástupců ze 17 církví USA. Ve svých rozhovorech účastníci vyjadřovali společné přesvědčení, že současná doba klade na církve na Východě i Západě náročné požadavky a zároveň jim nabízí i jedinečné příležitosti. Přivítali příznivý rozvoj vztahů mezi SSSR a USA, zvláště v oblasti jaderného odzbrojení a zmírňování napětí.

Účastníci chicagského setkání vyjádřili poděkování těm, kteří před 25 lety položili základy k pravidelným setkáním křesťanů z obou části světa a kteří pochopili, že k řešení současných problémů lidstva je třeba nových přístupů, vyházejících z duchovních zdrojů a morálních hodnot, které upozorňují na jedinečnost života i na jeho zranitelnost. Proto přijali „Slavnostní slib“, ve kterém se navzájem zavázali zůstat jednotni ve víře v Boha Stořítele, Spasitele a Udržovatele, následovat Evangelium a pracovat ve svých společenstvích pro spravedlnost, pravdu a respektování lidské důstojnosti, přispívat k duchovní obnově a k úsilí o zachování plnosti života.

V naprostě otevřených rozhovorech a přátelském ovzduší potvrdili, že život křesťana v dnešní době zahrnuje povinnost učit se jeden od druhého i přes hranice společenských systémů, jazyků a rozdílů ve vyznáních a podílet se na společném budování důvěry a míru.

—r

MILOST

Na otázku — Rozmýšlali ste už o tom, kde budete tráviť večnosť — niektorí ľudia odpovedajú: „Ako si zaslužíme.“ Pravdu o tom nám zjavuje Biblia. V nej je napísané, že niete spravodlivého ani jedného, všetci poblúdili, stali sa neužitočnými. Nieto takého, ktorý by konal dobré. Ich hrdlo je otvoreným hrobom, svojim jazykom stroja úklady. Na perách majú hadí jed, ústa majú plné klatby a trpkosti. Nohy majú bystré k prelievaniu krví, na ich stopách je nehoda a bleda. Nepoznali cestu pokoja a pred očami nemajú Božiu bázeň (R 3, 10-18). A tak sme všetci na jednej úrovni a nesieme spoločné meno: hriešnici. Preto naša zásluha alebo odplata je smrť (R 6,23). Nieto rozdielu, lebo všetci zhrešili a potrebujú Boží zásah ospravedlenenia zadarmo, milostou, skrže vykúpenie, ktoré je v Kristovi Ježišovi (R 3,24).

Istý vojak z Napoleonovej armády vykonal čin, za ktorý bol odsúdený k trestu smrti. Keď sa o tom dopočula jeho matka, rozhodla sa, že pôjde k samotnému Napoleonovi a poprosí ho o milosť pre svojho syna. Podarilo sa jej to a prednesla cisárovi svoju žiadosť. Jeho odpoveď však znala: „Spravodlivosť si vyžaduje, aby váš syn zomrel za čin, ktorý vykonal.“ Na to matka odsúdeného odvetila: „Neprišla som prosiť o spravodlivosť, ale o milosť.“ „Ale váš syn si milosť nezaslúží,“ odpovedal Napoleon. Matka však svoju reč dokončila slovami: „Milosť nie je zásluha, ale dar. A ja som vás prišla poprosiť o tento dar pre môjho syna.“ Napoleon sa nad tým vážne zamyslel a napokon vojakuvi udelil milosť.

Milosť teda nie je spravodlivosť, ani zásluha. Je to prosto dar. V Biblia nám nechal Svätý Duch na niekoľkých miestach zaznamenal túto prevzácnu skutočnosť. Ved Boh neľutoval vydáť pre nás na smrť svojho Syna, aby sme sa mohli stať účastní tohto najväčšieho daru milosti skrže vieri. Nezabúdajme na vďačnosť nebeskému Darcovi za taký nevýslovny dar.

daj

● Nelámej si hlavu, nýbrž svou vúli.

● Modlitba zdržuje od hříchu a hřich zdržuje od modlitby.

● Bohu srdce, bratovi ruku a svetu záda.